

Presentatie Resultaten 2016

9 maart 2017

Disclaimer

Indien in deze presentatie wordt gesproken over 'wij', 'Alliander', 'de onderneming', 'de Alliander-groep' of vergelijkbare aanduidingen dan worden daarmee Alliander N.V. en zijn dochterondernemingen bedoeld. Waar wordt gesproken over Liander refereert dit aan de netbeheerder Liander N.V. en zijn dochterondernemingen. Met Stam wordt bedoeld Stam Heerhugowaard Holding B.V. met zijn dochterondernemingen, en met Liandon Liandon B.V. Alliander N.V. houdt alle aandelen in onder andere Liander N.V., Liandon B.V en Alliander AG.

Onderdelen van deze presentatie bevatten vooruitzichten voor de toekomst. Deze onderdelen kunnen -zonder beperking- verwachtingen bevatten over toekomstige operationele resultaten, overheidsmaatregelen, waaronder regulerende maatregelen, het aandeel van Alliander en of één van zijn dochterondernemingen of joint ventures in bestaande en nieuwe markten, industriële en macro-economische trends en de invloed van deze verwachtingen op de operationele resultaten van Alliander. Dergelijke uitspraken worden voorafgegaan door, gevolgd door of bevatten woorden als 'gelooft', 'verwacht', 'meent', 'anticipeert' of vergelijkbare uitdrukkingen. Deze toekomstgerichte uitspraken zijn gebaseerd op de huidige aannames en zijn onderhevig aan bekende en onbekende factoren en andere onzekerheden waarvan vele buiten de invloedssfeer van Alliander, waardoor toekomstige, feitelijke resultaten materieel kunnen afwijken van deze verwachtingen.

Deze presentatie is opgesteld met inachtneming van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2016 van Alliander N.V. die is te vinden op www.alliander.com.

Op deze presentatie is geen accountantscontrole toegepast.

1. Hoofdpunten

2. Sectorontwikkelingen

3. Alliander in vogelvlucht

4. Resultaten 2016

5. Appendices

Hoofdpunten 2016

Financiële resultaten en positie

- Resultaat 2016 na belastingen: €282m (2015: €235m). Resultaat 2016 exclusief bijzondere posten en fair value mutaties: €132m (2015: €211m)
- Resultaat is in belangrijke mate beïnvloed door netto boekwinst op verkoop netwerkbedrijf Endinet (€176m na belastingen)
- Netto-omzet is gestegen naar € 1.584m (2015: €1.540m) met name door de toevoeging van nieuw verkregen servicegebieden in Friesland en Noordoostpolder en groei in aansluitingen. Tariefdaling zorgt voor een negatieve impact op de omzet.
- Totale bedrijfskosten namen toe tot €1.516m (2016: €1.341m). Gecorrigeerd voor incidentele baten 2015 stijgen de bedrijfskosten in 2016 met €104m en is met name het gevolg van hogere kosten precario, hogere doorbelaste kosten Tennet en hogere afschrijvingen.
- Investerings in materiële vaste activa gestegen naar €680m (2015: €575m)
- Uitgifte van een €300m 10-jarige groene obligatielening
- Credit ratings:
 - Moody's rating ongewijzigd Aa2/P-1 met stable outlook.
 - S&P rating ongewijzigd op AA-/A-1+ met stable outlook

Strategische ontwikkelingen

- Op 1 januari 2016 hebben netwerkbedrijven Alliander en Enexis regionale netwerken uitgeruild. De nieuw verkregen service gebieden in Friesland en Noordoostpolder zijn geïntegreerd in bestaande gebieden
- Aankoop CDMA 450 Mhz frequentie in Duitsland (31 mei 2016)

Hoofdpunten 2016

Operationele ontwikkelingen

- Gemiddelde uitvalduur elektriciteit gestegen naar 23,3 minuten (2015: 21,9 minuten) door omvangrijke laagspanningsstoring Amsterdam in januari 2016 en twee hoogspanningsstoringen
- Aantal postcodegebieden met meer dan vijf storingen stijgt naar 17 (2015: 10)
- Klanttevredenheid consumenten daalt naar 3% onder benchmark (2015: 3% boven benchmark) en daalt naar 11% onder benchmark niveau voor zakelijke klanten (2015: 5% onder benchmark)
- De slimme meter is in 2016 aangeboden aan 428.000 klanten
- CO₂ uitstoot daalt met 110 kton tot 797 kton, grotendeels door vergroening netverliezen

Ontwikkelingen regulering

- In december is het wetsvoorstel voortgang energietransitie (VET) aangeboden aan de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is nog niet door de Tweede Kamer behandeld.
- De methodebesluiten voor de nieuwe reguleringsperiode (welke op 1 januari 2017 is gestart) zijn in september 2016 gepubliceerd. Hieronder begrepen zijn de vastgestelde modelparameters zoals duur reguleringsperiode, WACC en x-factoren voor de nieuwe reguleringsperiode
- De Tweede Kamer heeft in februari 2017 ingestemd met het afschaffen van precariobelasting. Er zal een overgangstermijn gelden van vijf jaar, waardoor gemeenten tot uiterlijk 1 januari 2022 precario mogen heffen. De wetgeving dient nog door de Eerste Kamer te worden goedgekeurd

Inhoud

1. Hoofdpunten

2. Sectorontwikkelingen

3. Alliander in vogelvlucht

4. Resultaten 2016

5. Appendices

Drie trends als aanjager van de energietransitie

allander

1

Elektrificatie van onze samenleving

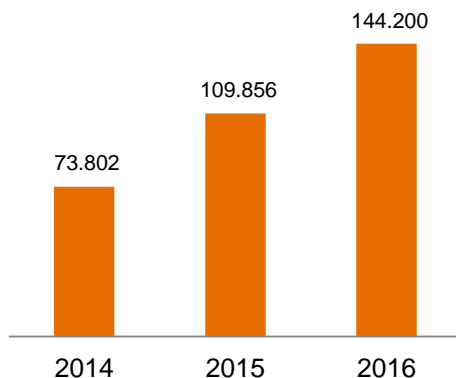
2

Verduurzaming van de energievoorziening (“bottom up”)

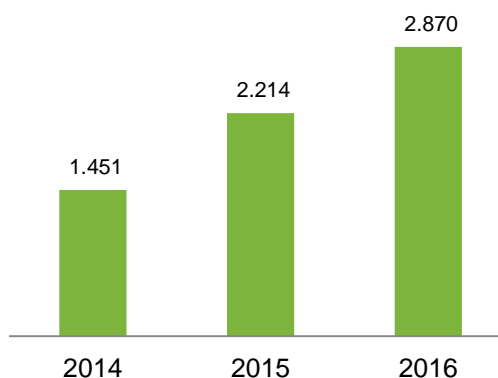
3

Toenemend belang van informatie- en communicatietechnologie

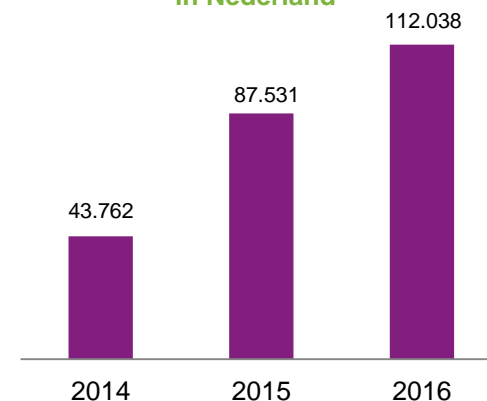
Aantal klanten met duurzame opwek in onze regio

Aantal publieke laadpalen in onze regio

Aantal elektrische voertuigen in Nederland

Bron: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Decentrale duurzame opwek en elektrisch vervoer laten hoge groei zien

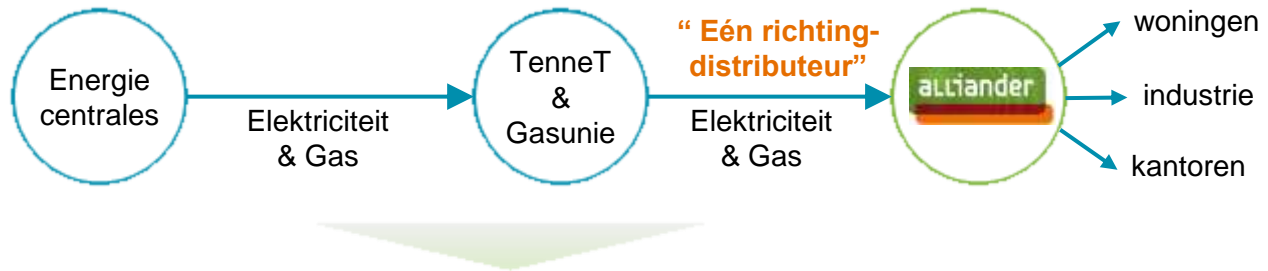
De energie transitie vraagt om een ander type netbeheerder

Traditionele netwerkbeheerder

Hoofdkenmerken:

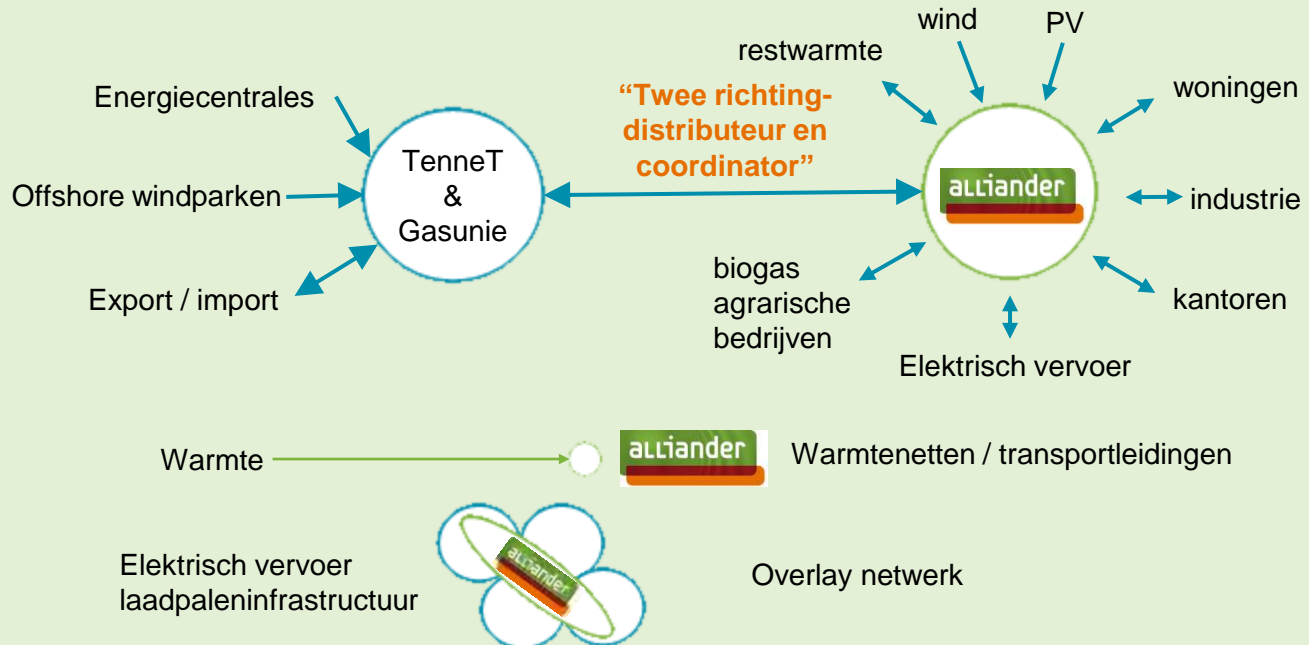
- Centrale aansturing
- 2 netwerken
- Centrale opwek
- Fossiele brandstoffen

Toekomst (over 15 – 20 jaar)

Hoofdkenmerken:

- Individuele keuzes
- Vele netwerken
- Decentrale opwek
- Duurzame energie

Alliander missie en strategie

Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie

Klantkeuzes ondersteunen

Investeren in nieuwe open netten

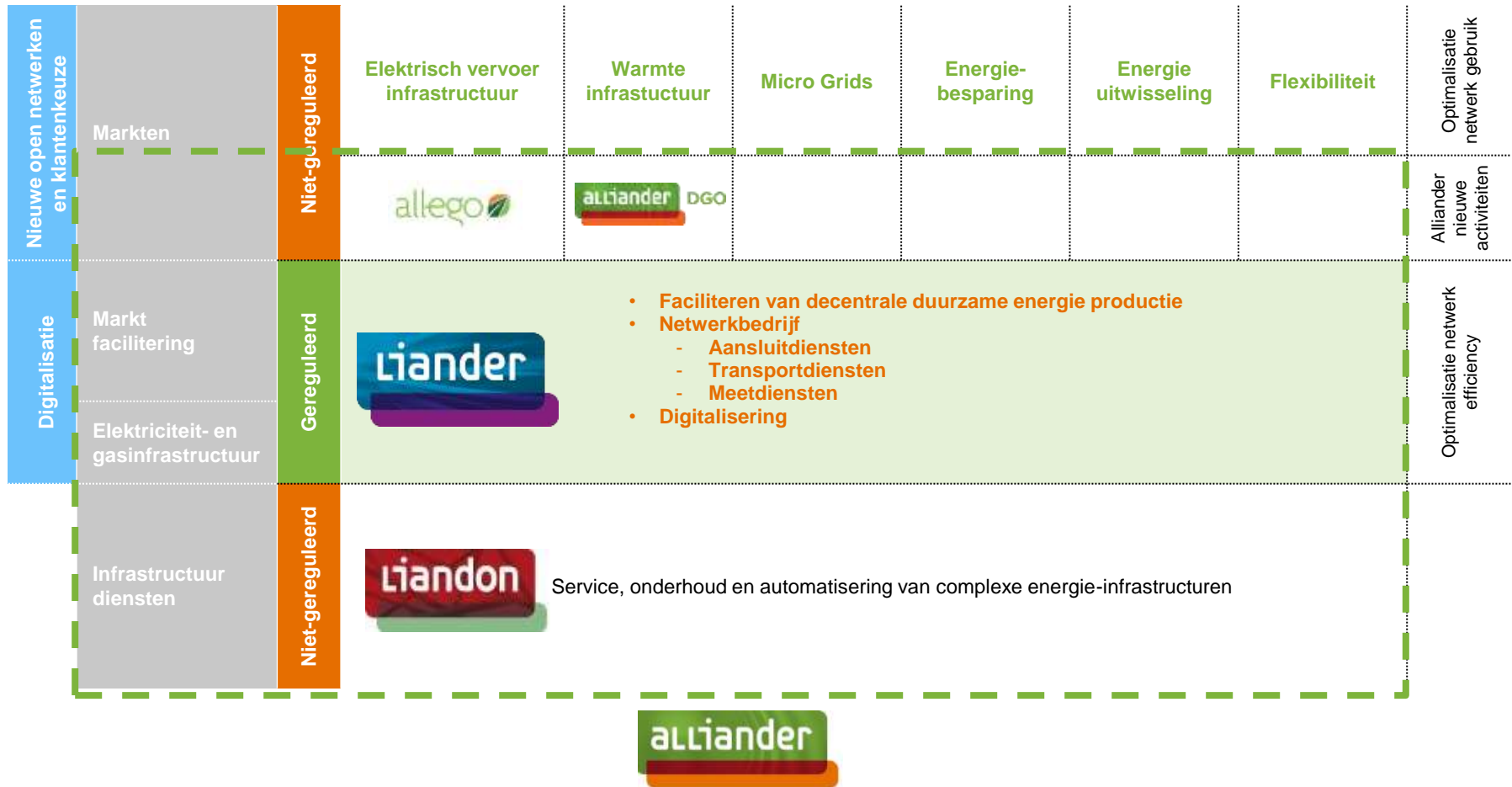
Digitaliseren van netten

Excellent netbeheer

Netbeheerder Liander heeft een belangrijke rol in deze strategie door netwerken te digitaliseren en de energietransitie te faciliteren

Alliander omarmt de energie transitie activiteiten

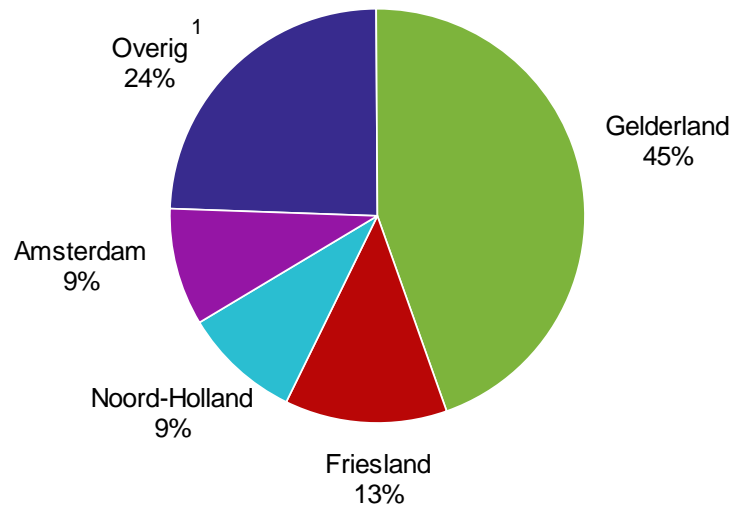
Inhoud

1. Hoofdpunten
2. Sectorontwikkelingen
- 3. Alliander in vogelvlucht**
4. Resultaten 2016
5. Appendices

Stabiele publieke aandeelhoudersbasis

alliander

Alliander aandeelhouders:
provincies & gemeenten

Ligging regionale netwerken Alliander komt in grote mate overeen met de standplaats aandeelhouders

Aandelen voor 100% in eigendom provincies en gemeenten, privatisering wettelijk niet toegestaan

1 Inclusief de provincie Flevoland en verscheidene gemeenten in de provincies Gelderland, Friesland, Flevoland, Zuid-Holland en Noord-Holland.

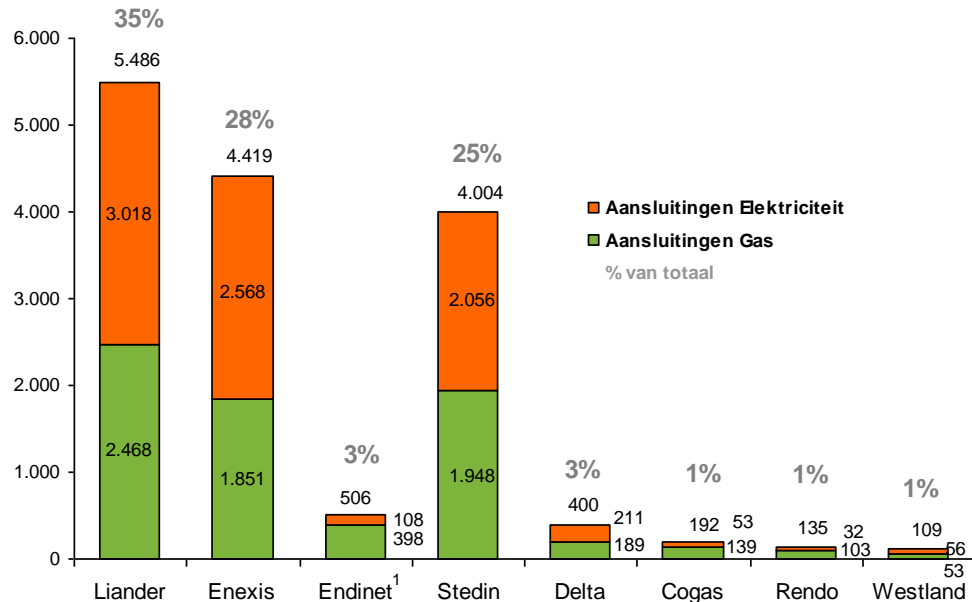
Grootste netbeheerder in NL

Liander service gebieden

Aantal aansluitingen (x1.000) per 1 januari 2016

Bron: ECN/EnergieNed/Netbeheer Nederland "Energy Trends 2016" publicatie + FNOP correctie
 Noot: 1 onderdeel van Enexis Holding

- Liander heeft 3,1 miljoen elektriciteitsaansluitingen en 2,5 miljoen gasaansluitingen in Nederland (31-Dec-2016)
- Liander heeft een marktpositie van 35%

Alliander is met name actief in het gereguleerde deel van de Nederlandse energie waardeketen

De Nederlandse energie waardeketen is gedeeltelijk geliberaliseerd. Regionale distributie en landelijk transport zijn gereguleerd

Alliander bedrijven: stabiele kasstroom

- Regionale netbeheerder: beheer van regionale elektriciteit- en gasnetwerken
- Meetbedrijf voor elektriciteit en gas
- Gereguleerde activa
- Laag risicoprofiel door reguleringsomgeving
- Inkomsten zijn capaciteit (infrastructuur) gerelateerd en niet volume afhankelijk

- Service, onderhoud en automatisering van complexe energie-infrastructuren, o.a. voor TenneT
- Klanten komen uit stabiele en gereguleerde netwerksector
- Stabiele en voorspelbare kasstroom

Primaire segmentatie	Netbeheerder Liander		Netwerkbedrijf Endinet		Overig ¹		Eliminaties		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
€ miljoen										
Bedrijfsopbrengsten										
Externe opbrengsten	1.582	1.567	-	101	141	112	-	-	1.723	1.780
Interne opbrengsten	3	6	-	-	331	329	-334	-337	-	-
Totaal bedrijfsopbrengsten	1.585	1.573	-	101	472	441	-334	-337	1.723	1.780
Bedrijfskosten										
Totaal bedrijfskosten	1.277	1.218	-	83	539	491	-334	-336	1.482	1.456
Bedrijfsresultaat	308	355	-	18	-67	-50	-	1	241	324
Totaal activa	6.985	6.448	-	508	2.386	2.609	-1.636	-1.907	7.735	7.658

1 Betreft overige activiteiten binnen de Alliander Groep waaronder de activiteiten van Liondon, Stam, Alliander AG, activiteiten in groeimarkten, stafafdelingen en service units (beide onderdeel van Alliander N.V.)

Regulering – Recente ontwikkelingen

Methode besluit

- In september 2016 zijn de methodebesluiten voor de nieuwe reguleringsperiode gepubliceerd. Belangrijkste veranderingen:
 - 5 jarige reguleringsperiode
 - Geleidelijk dalende WACC
 - Toegestane inkomsten worden meteen aan het begin van de nieuwe periode op het efficiënte kosten niveau gezet
 - Kosten van precario worden achteraf volledig vergoed
- De basis principes van het reguleringsraamwerk blijven ongewijzigd

Wetgeving VET

- Stroomlijning van bestaande E- en G wetgeving
- Voorgestelde wetgeving E en G (STROOM) is in december 2015 door parlement verworpen
- De minister van Economische Zaken heeft in december 2016 wetsvoorstel Voortgang Energietransitie VET aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit voorstel omvat delen van het STROOM voorstel
- Het wetsvoorstel is nog niet door de Tweede Kamer behandeld.

Precario

- Gemeenten heffen in toenemende mate precario belasting op activiteiten van Alliander. Deze kosten worden vergoed maar met een vertraging
- Tweede Kamer heeft ingestemd met afschaffing precarioheffing. Er geldt een overgangstermijn van vijf jaar. Wetsvoorstel dient nog door de Eerste Kamer te worden goedgekeurd

Slimme meter

- Grootschalige aanbidding aan klanten is in 2015 van start gegaan
- Alliander is verplicht in 2020 alle klanten een slimme meter te hebben aangeboden

Meettarieven

- Het vaststellen van de toegestane inkomsten voor meetdiensten voor de consumentenmarkt bevindt zich in een overgangsfase:
 - Tot 2020 op basis van kostenplus regulering
 - Vanaf 2020 zullen de kosten worden opgenomen in de maatstaf

In huidige reguleringsperiode dalen de tarieven

Huidige reguleringsperiode

- Periode: 1 jan 2017 - 31 december 2021 (5 jaar)
- WACC (reëel, voor belastingen) wordt voor 2017 op 4,0% gezet en daalt geleidelijk naar 3,0% in 2021
- Positieve x factoren die leiden tot een daling van toegestane inkomsten
- Toegestane inkomsten worden meteen aan het begin van de nieuwe periode op het efficiënte kosten niveau gezet
- Afname in WACC is gevolg van lagere risicovrije rente en risicopremies en lagere verwachte inflatie (WACC is gebaseerd op CAPM)
- Impact op de inkomsten in 2017 is lager dan de som van de eenmalige toename en de x-factor reductie als gevolg van positieve herberekeningseffecten van voorgaande jaren
- Gemeten over de gehele reguleringsperiode zullen gemiddelde toegestane inkomsten per jaar circa 3,5% hoger zijn dan die in de vorige reguleringsperiode

Vorige reguleringsperiode

- Periode :1 jan 2014 - 31 dec 2016
- Positieve x factoren die de maximaal toegestane inkomsten verlagen
- Toezichthouder heeft besloten een x factor reductie en een eenmalige reductie in toegestane inkomsten in 2014 en x-factor reducties in 2015 en 2016
- X-factoren zijn deels gebaseerd op WACC van 3,6% (reëel, voor belastingen)

X-factoren

Elektriciteit	2017-2021		2014-2016	
	x-factor (%)	eenmalig (in € mln)	x-factor (%)	eenmalig (in € mln)
Liander	1.90	-48	4.36	67
Enexis	2.13	3	4.66	103
Stedin	1.99	3	4.35	72

Gas	2017-2021		2014-2016	
	x-factor (%)	eenmalig (in € mln) *	x-factor (%)	eenmalig (in € mln)
Liander	1.42	-67	7.15	-
Enexis	1.54	-48	7.80	-
Stedin	1.46	-42	7.44	-

Bron: ACM, Alliander

Noot: * negatieve bedragen geven toename in inkomsten aan

Inhoud

1. Hoofdpunten
2. Sectorontwikkelingen
3. Alliander in vogelvlucht

4. Resultaten 2016

5. Appendices

Kerncijfers

Kerncijfers

€ miljoen	2016	2015	2014	2013	2012
Financiële kerncijfers					
Netto-omzet	1.584	1.540	1.594	1.744	1.674
Bedrijfsresultaat	207	339	484	457	394
Operating profit excluding incidental items and fair value movements	241	302	372	468	409
Resultaat na belastingen	282	235	323	288	224
Resultaat na belastingen exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	132	211	240	287	228
Investerings in materiële vaste activa	680	575	570	570	578
Ratio's					
Nettoschuldpositie ¹	1.693	1.735	1.617	1.718	1.785
Solvabiliteit ²	58,5%	55,7%	53,6%	51,1%	49,5%
FFO / nettoschuldpositie ²	26,6%	28,1%	34,0%	38,7%	30,1%
Uitvalduur Elektriciteit (in minuten)	23,3	21,9	19,9	24,0	24,5

- 1) De nettoschuldpositie wordt gevormd door de rentedragende schulden te verminderen met de liquide middelen en beleggingen die vrij ter beschikking staan.
- 2) Ratio's in overeenstemming met de kaders van het financieel beleid waarbinnen de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening voor 50% als eigen vermogen wordt aangemerkt.

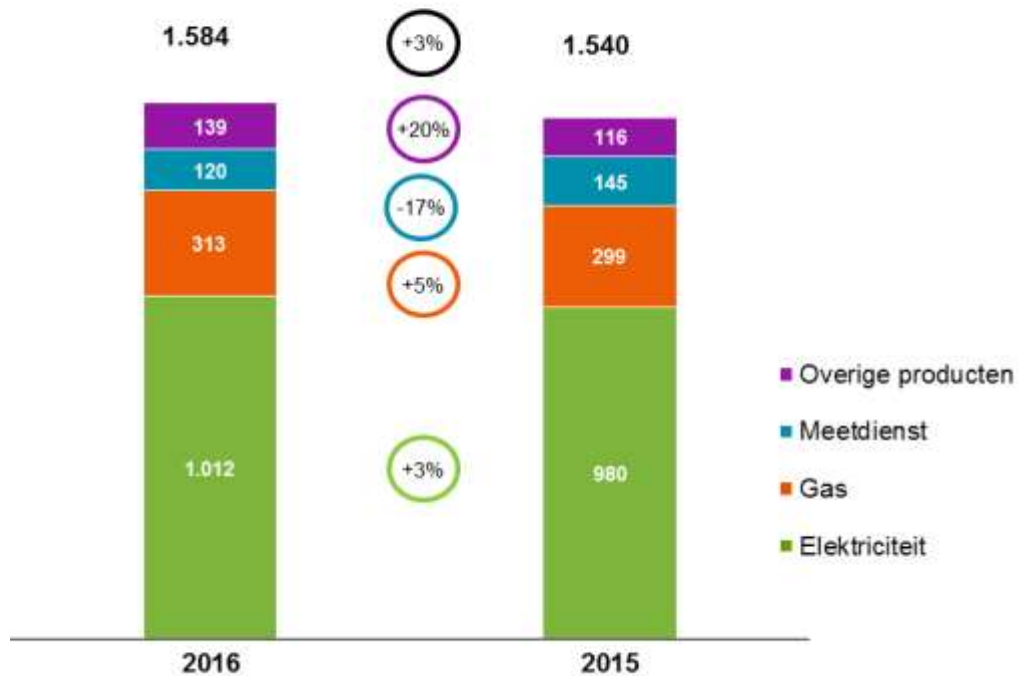
Bijzondere posten en fair value mutaties in de financiële resultaten

Bijzondere posten en fair value mutaties

€ miljoen	2016	2015
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-21	37
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-13	-
Impact op bedrijfsresultaat	-21	37
Financiële baten/(lasten)	-1	-6
Totaal impact op resultaat voor belastingen	-35	31
Belastingen	9	-7
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	-26	24
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	176	-
Totaal impact op resultaat na belastingen	150	24

Netto-omzet ¹

Netto-omzet
€ miljoen

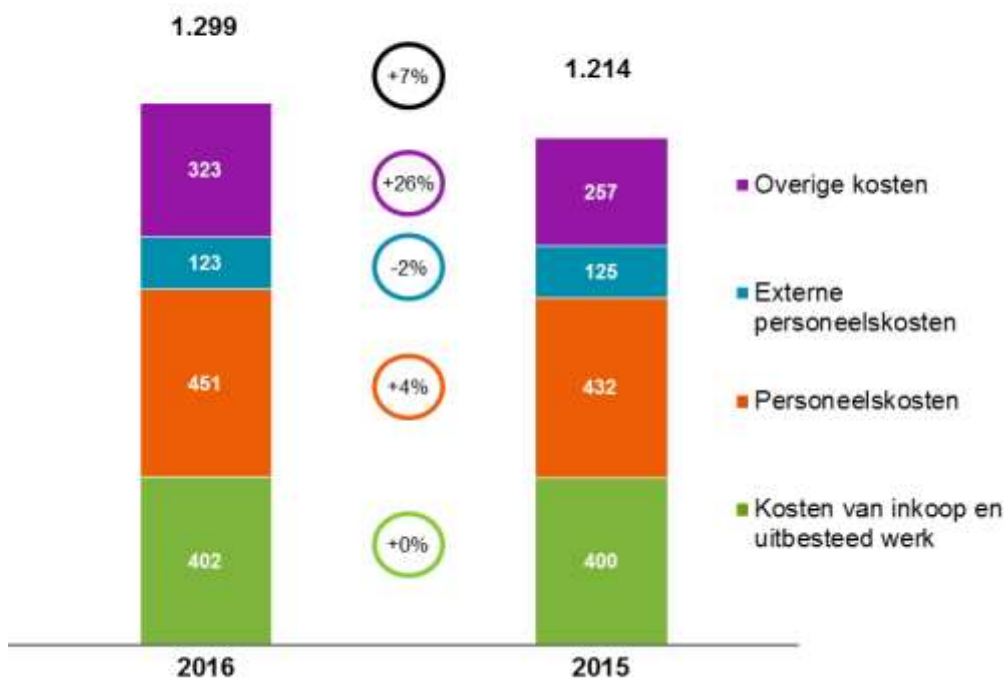

- Netto-omzet is gestegen met name door de toevoeging van nieuw verkregen servicegebieden in Friesland en Noordoostpolder en groei in aansluitingen. Tariefdaling zorgt voor een negatieve impact op de omzet.

¹ Exclusief bijzondere posten en fair value mutaties

Kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten ¹

Kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten
€ miljoen

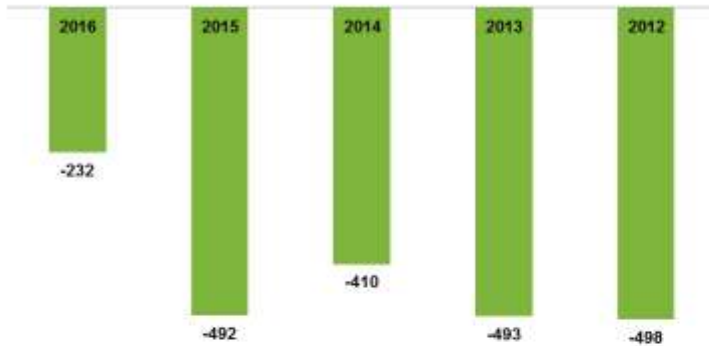

- Stijging van de kosten is met name het gevolg van hogere kosten precario, hogere doorbelaste kosten Tennet, en hogere ICT kosten.

¹ Exclusief bijzondere posten en fair value mutaties

Kasstroom en investeringen

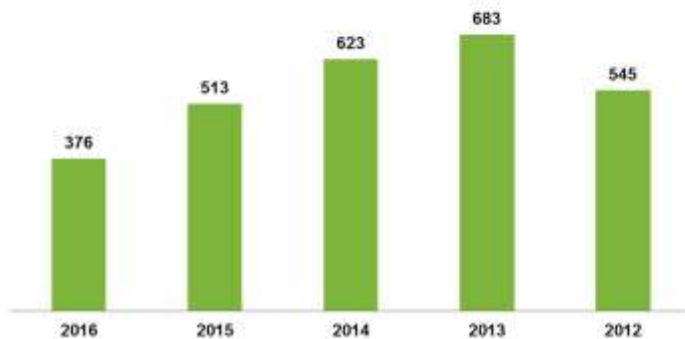
Kasstroom uit investeringsactiviteiten
€ miljoen

Vrije kasstroom¹⁾
€ miljoen

Operationele kasstroom
€ miljoen

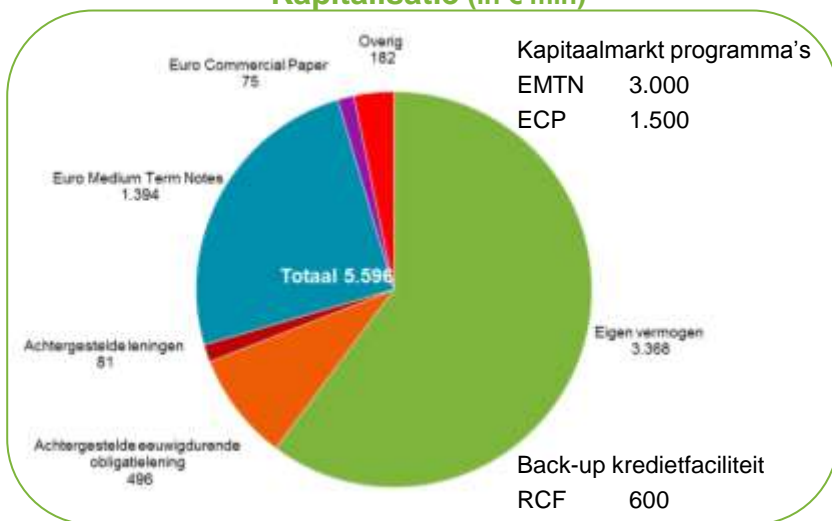

1) Vrije kasstroom = Kasstroom uit operationele activiteiten – kasstroom uit investeringsactiviteiten

Financiële positie

Per 31 december 2016

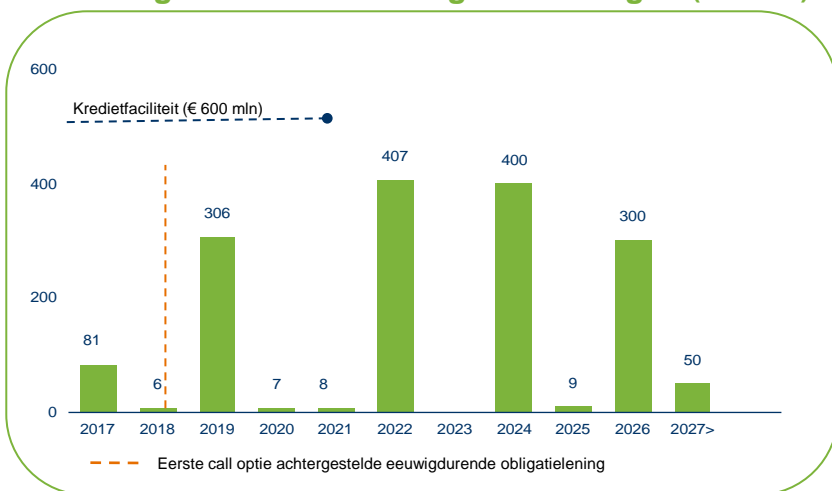
Kapitalisatie (in € mln)

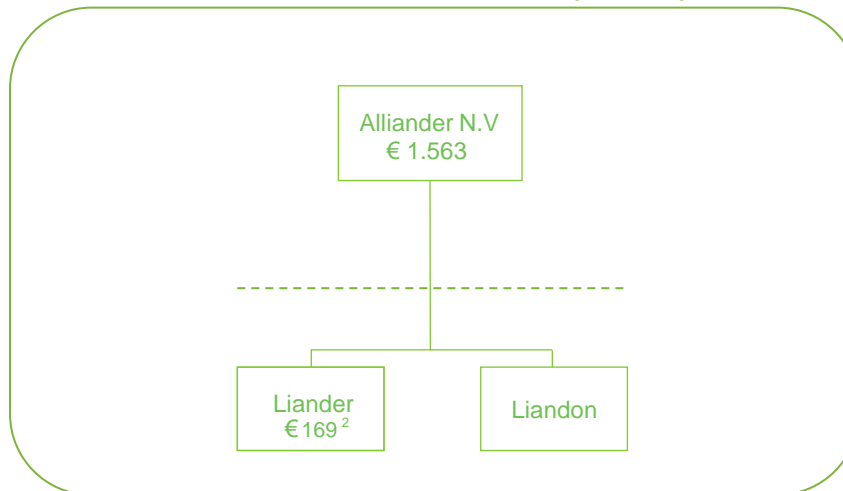
Bruto- en nettoschuld (in € mln)

Brutoschuld (incl. CBL gerelateerde financiële lease verplichting)	1.732
Liquide middelen	48
Overige beleggingen	15
CBL beleggingen	224
Totaal liquide middelen en beleggingen	287
Nettoschuld volgens IFRS	1.445
50% van achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	248
Nettoschuld volgens financieel beleid	1.693

Aflossingsschema rentedragende leningen (in € mln) ¹

Locatie van de brutoschuld (in € mln)

1 exclusief €168 mln financiële lease verplichtingen Liander

2 inclusief €168 mln financiële lease verplichtingen Liander

Financieel beleid

Liquiditeit

Financieel
beleid

Credit Rating/kredietverleners

Eigen vermogen

Financieel
raamwerk

- FFO/Netto schuldpositie: minimaal 20%
- Rentedekking: minimaal 3,5x
- Netto schuldratio: maximaal 60%
- Solide A ratingprofiel op een standalone basis
- Voldoen aan de regulatorische vereisten voor de netbeheerders¹

Dividend
beleid

- Stabiel dividend
- Pay-out: 45% van het resultaat na belastingen, gecorrigeerd voor incidentele posten, tenzij investeringen (CAPEX) vanuit regulatorisch perspectief of financiële vereisten een hogere toevoeging aan de algemene reserves vereisen
- Solvabiliteit minimaal 30%

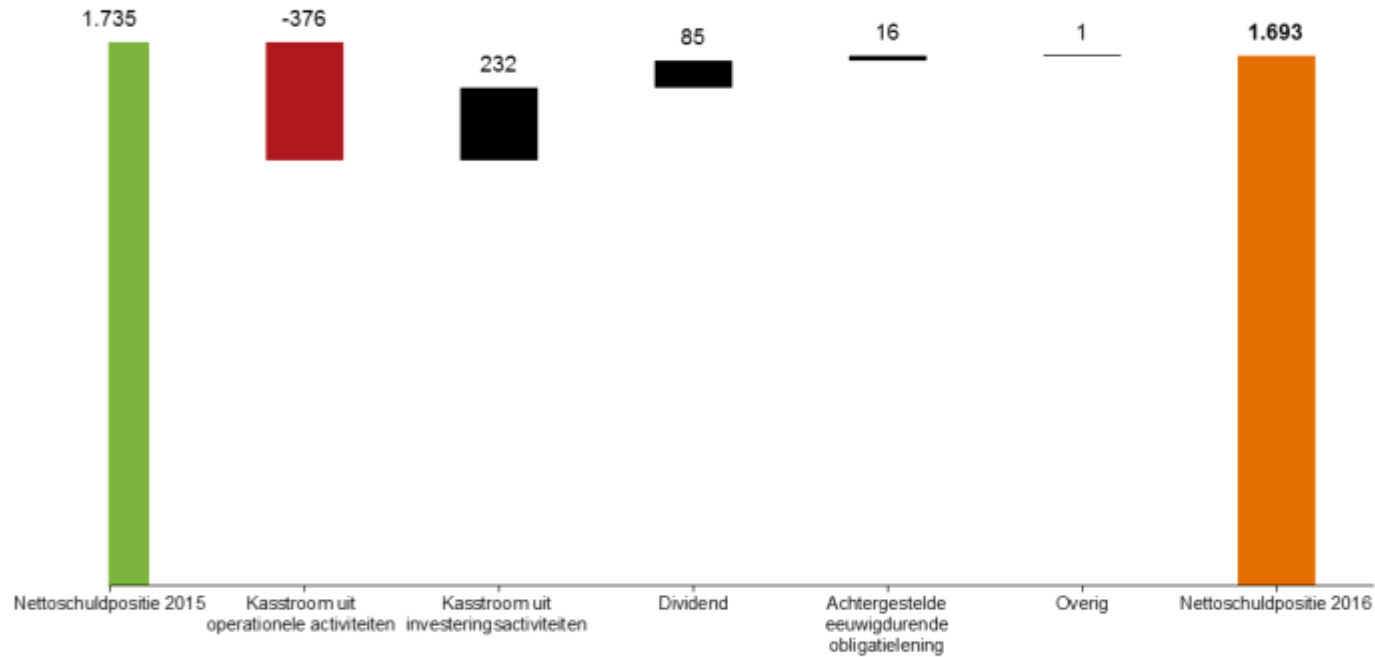
Algemene
uitgangspunten

- Onderdeel van bedrijfsbeleid en strategie
- Balans tussen bescherming van kredietverleners en aandeelhoudersrendement
- Financiële draagkracht en discipline
- Handhaving buffer ten opzichte van regulatorische vereisten
- Flexibiliteit voor groei en investeringen
- Transparante berichtgeving
- Geen 'structural subordination'

Sterk financieel profiel met duidelijk gedefinieerd financieel beleid, ondersteund door gereguleerde financiële ratio's en bewezen committent om binnen kaders van financieel raamwerk te blijven

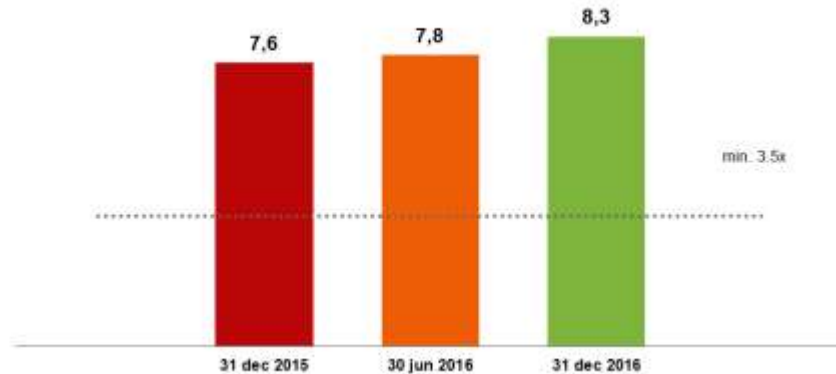
Netto schuldpositie

Ontwikkeling nettoschuldpositie / € miljoen

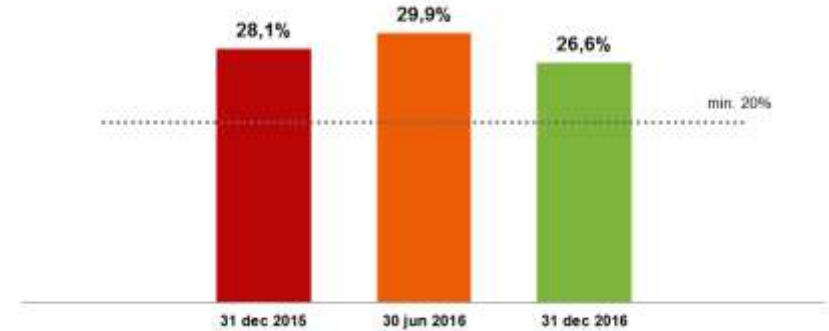

Ratio's financieel beleid¹

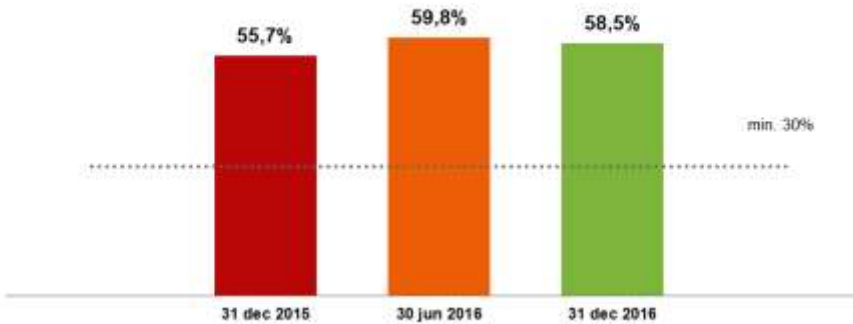
Rentedekking²

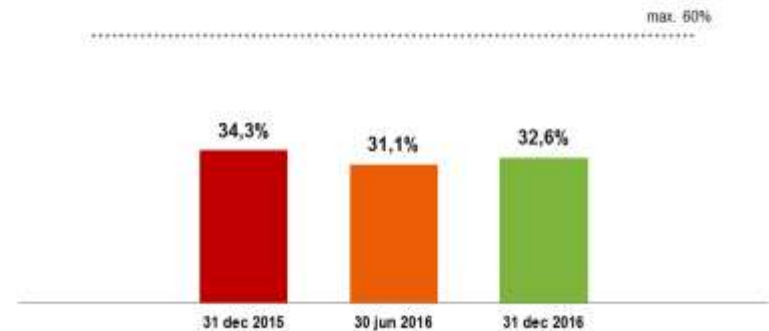
FFO / Nettoschuldpositie³

Solvabiliteit⁴

Nettoschuldratio⁵

- 1 Ratio's gebaseerd op cijfers zonder toepassing van de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5). Binnen de kaders van het financieel beleid wordt de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening voor 50% als eigen vermogen aangemerkt.
- 2 Rentedekking: 12-maands resultaat na belastingen gecorrigeerd voor de mutaties in de actieve en passieve belastinglatenties en de bijzondere posten en fair value mutaties plus afschrijvingen en het saldo financiële baten en lasten gedeeld door het saldo financiële baten en lasten gecorrigeerd voor bijzondere posten en fair value mutaties.
- 3 Funds From Operations: 12-maands resultaat na belastingen gecorrigeerd voor de mutaties in de actieve en passieve belastinglatenties en de bijzondere posten en fair value mutaties, verhoogd met de afschrijvingen op de materiële en immateriële vaste activa en vooruitontvangen opbrengsten.
- 4 Solvabiliteit: eigen vermogen inclusief periode resultaat verminderd met de verwachte dividenduitkering lopend boekjaar gedeeld door het totale vermogen verminderd met de verwachte dividenduitkering en de vooruitontvangen opbrengsten.
- 5 Nettoschuldratio: nettoschuldpositie gedeeld door de som van nettoschuldpositie en eigen vermogen.

Strong credit ratings

Moody's Investors Service

Issuer	Aa2/Stable
Senior Unsecured	Aa2/Stable
Short-Term	P-1
Basket C Hybrid	A2

Rationale

- Counts as a Government Related Issuers (GRI) under Moody's methodology. Fully owned by Dutch provinces and municipalities – two notches of uplift reflecting **potential support from government shareholders**
- **Low business risk profile** supported by predictable cash flows due to predominantly regulated activities
- **Well-defined stable and transparent regulatory regime**, but allowed returns continue to decline
- **Moderate investment requirements and conservative distribution policy** underpin strong financial profile going forward
- **The stable outlook** reflects Moody's expectation that Alliander will maintain focus on its regulated business and continue to follow its conservative financial policy
- Moody's has assigned an A2 issue rating to Alliander's subordinated perpetual bond and 50% equity weight (20-Nov-13)

STANDARD
& POOR'S

Corporate	AA-/Stable
Senior Unsecured	AA-/Stable
Short-Term	A-1+
Junior Subordinated A	

Rationale

- Moderate likelihood that owners would provide timely and **sufficient extraordinary support** in the event of financial distress (in accordance with criteria for government-related entities).
- Excellent business risk profile based on more than 95% of operating profit derived from **stable regulated revenues, Netherlands based monopoly** in service areas, **good operating performance** of networks and regulatory reset risk every three years
- Modest financial risk profile based on stable and **predictable operating cash flows** within regulatory periods, **conservative financial policy**, strong debt coverage ratios and **cost of capital largely aligned with regulatory assumptions** used to set rates
- **Stable outlook** reflects the view that Alliander will be able to sustain adjusted FFO to debt of 25% or better given slightly higher-than-expected regulated returns and lower interest expense in the next two years.
- S&P's has assigned an A issue rating to Alliander's subordinated perpetual bond and 50% equity weight (19-Nov-13)

Source: Moody's Investors Service July 29th 2016. Standard and Poor's as of December 19th, 2016.

Duurzaamheidsrating en transparantie

Maatschappelijk verantwoord beleggen

- Alliander heeft een Prime rating van **Oekom research**
 - Rating sinds 2011
 - Streefniveau is een Prime rating
- Alliander is geselecteerd voor het investment universe van **Triodos Bank** en opgenomen in de **Ethibel EXCELLENCE** Investment Registers

Transparantie

- Winnaar **Kristalprijs** met jaarverslag over 2015 in de jaarlijkse Nederlandse Transparantie Benchmark onder grote bedrijven (november 2016)
- Winnaar **Henri Sijthoff Prijs** voor beste Nederlandse Jaarverslag over 2015 in de categorie niet-beursgenoteerde ondernemingen (oktober 2016)
- Alliander heeft haar Maatschappelijk Jaarverslag opgesteld aan de hand van richtlijnen van **Global Reporting Initiative (GRI)**
 - Rapportage sinds 2008
 - Rapportage over 2016 is comprehensive /GRI G4 met external assurance

Inhoud

1. Hoofdpunten
2. Sectorontwikkelingen
3. Alliander in vogelvlucht
4. Resultaten 2016
5. Appendices

- **Gedetailleerde resultaten 2016**

- Overige

Resultaten¹

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening		
€ miljoen	2016	2015
Netto-omzet ¹	1.584	1.540
Overige baten ¹	139	140
Totaal bedrijfsopbrengsten	1.723	1.680
Bedrijfskosten		
Kosten van inkoop en uitbesteed werk	-402	-400
Personeelskosten	-462	-444
Externe personeelskosten	-123	-125
Overige bedrijfskosten	-333	-208
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-1.320	-1.177
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen vaste activa	-395	-338
Af: Werk uitgevoerd door de groep en gekapitaliseerd als materiële vaste activa in uitvoering	199	174
Totaal bedrijfskosten	-1.516	-1.341
Bedrijfsresultaat	207	339
Financiële baten	18	54
Financiële lasten	-72	-125
Resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures	-5	-4
Resultaat voor belastingen	148	264
Belastingen	-42	-67
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	106	197
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	176	38
Resultaat na belastingen	282	235

1) Op basis van voortschrijdende inzichten heeft in de vergelijkende cijfers over 2015 een verplaatsing plaatsgevonden van € 46 miljoen tussen Overige omzet en Exploitatiebijdragen en overige bedrijfsopbrengsten.

Geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans		
€ miljoen	2016	2015
Activa		
Materiële vaste activa	6.529	5.899
Immateriële vaste activa	319	280
Investerings in deelnemingen en joint ventures	9	9
Voor verkoop beschikbare financiële activa	224	229
Overige financiële activa	38	42
Latente belastingvorderingen	216	248
Vaste activa	7.335	6.707
Voorraden	64	54
Handels- en overige vorderingen	273	238
Overige financiële activa	15	25
Liquide middelen	48	89
Vlottende activa	400	406
Activa aangehouden voor verkoop	-	613
Totaal activa	7.735	7.726
Eigen vermogen en verplichtingen		
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	684	684
Agioreserve	671	671
Achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	496	496
Herwaarderingsreserve	46	53
Overige reserves	1.685	1.548
Resultaat boekjaar	282	235
Totaal eigen vermogen	3.864	3.687
Verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	1.483	1.197
Verplichtingen uit hoofde van financiële leases	168	162
Vooruitontvangen opbrengsten	1.597	1.559
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	50	49
Latente belastingverplichtingen	5	-
Overige voorzieningen	5	3
Langlopende verplichtingen	3.308	2.970
Handelsschulden en overige te betalen posten	122	133
Belastingverplichtingen	63	101
Rentedragende verplichtingen	81	471
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	46	53
Overlopende passiva	251	216
Kortlopende verplichtingen	563	974
Verplichtingen aangehouden voor verkoop	-	95
Totaal verplichtingen	3.871	4.039
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	7.735	7.726

Kasstroomoverzicht

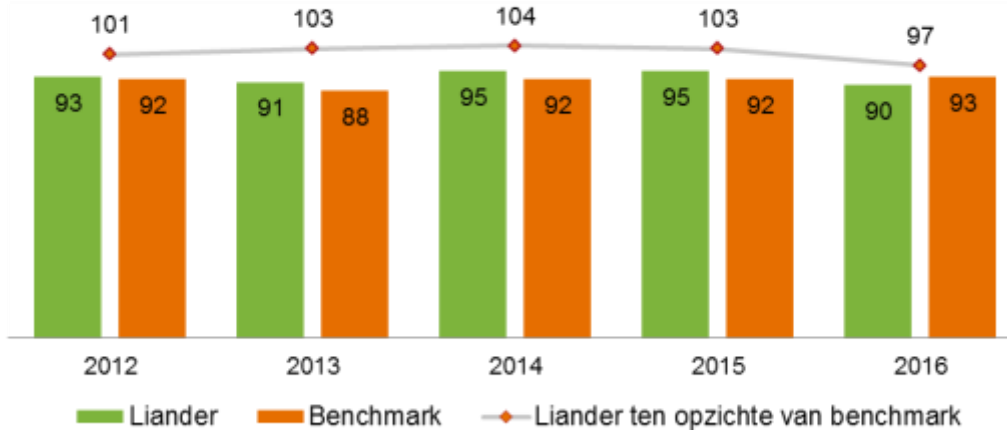
Geconsolideerd kasstroomoverzicht			
<i>€ miljoen</i>	2016		2015
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		282	235
Aanpassingen voor:			
- financiële baten en lasten		54	71
- belastingen		42	80
- resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures		5	4
- afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		329	282
- vrijval voorziening CDS na belastingen		-	-49
Boekresultaat verkoop Endinet		-176	-
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	-7		-17
- handels- en overige vorderingen	10		6
- handelsschulden en overlopende passiva	20		51
Totaal veranderingen in werkkapitaal		23	40
Mutatie belastinglatenties, voorzieningen, derivaten en overig		-32	-26
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		527	637
Betaalde rente	-65		-65
Ontvangen rente	2		2
Betaalde (ontvangen) winstbelasting	-88		-61
Totaal		-151	-124
Kasstroom uit operationele activiteiten		376	513
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen in materiële vaste activa	-680		-575
Bijdrage investeringen van derden	99		85
(Des-)investeringen in financiële activa (deelnemingen en joint ventures)	-5		-2
Kasstroom uit ruilverkaveling	359		-
Kasstroom uit aankoop 450connect GmbH	-5		-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-232	-492
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Afgeleste EMTN	-100		-
Aangetrokken (afgeleste) ECP-financiering	29		-112
Aangetrokken (afgeleste) langlopende leningen	-27		4
(Aflossing op) verstrekte langlopende leningen	4		9
Ontvangen (uitgezette) kortlopende deposito's	10		-
Aflossing aangehouden effecten	-		141
Vergoeding achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	-16		-16
Betaald dividend	-85		-125
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-185	-99
Nettokasstroom		-41	-78
Liquide middelen per 1 januari		89	167
Nettokasstroom		-41	-78
Liquide middelen per 31 december		48	89

Inhoud

1. Hoofdpunten
 2. Sectorontwikkelingen
 3. Alliander in vogelvlucht
 4. Halfjaarresultaten
 5. Appendices
 - Gedetailleerde resultaten 2016
- Overige

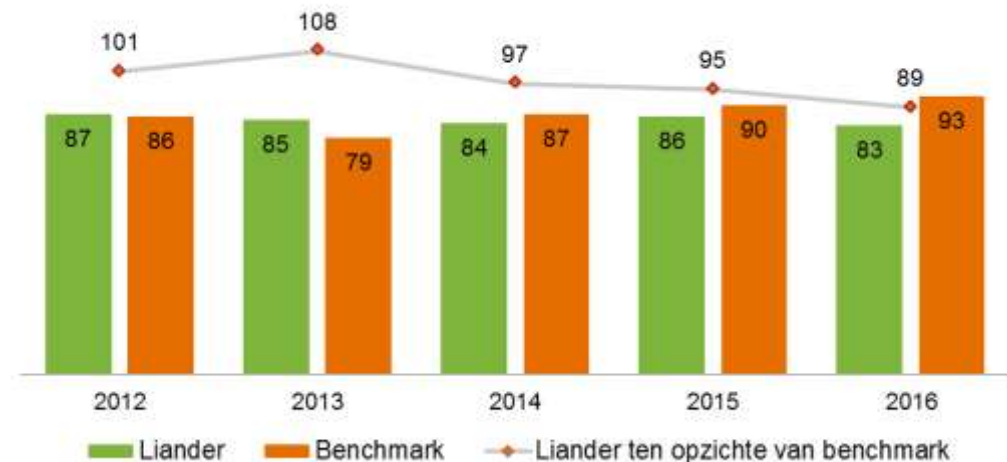
Klanttevredenheid

Klanttevredenheid consumentenmarkt (%)

- Dalende klanttevredenheid in consumentenmarkt
- Relatieve positie onder de benchmark

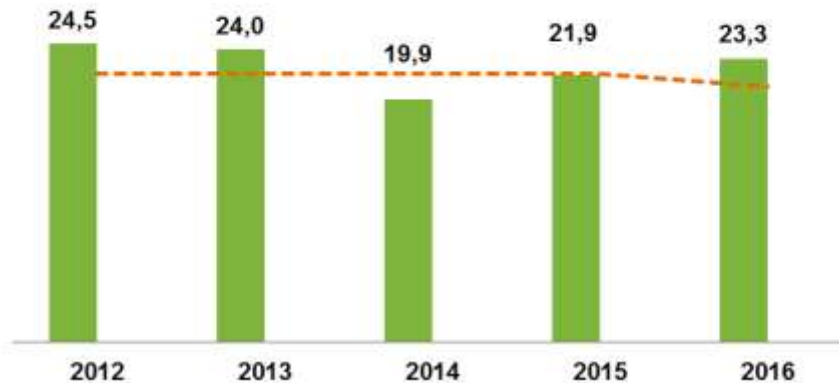
Klanttevredenheid zakelijke markt (%)

- Dalende klanttevredenheid in zakelijke markt
- Relatieve positie onder de benchmark

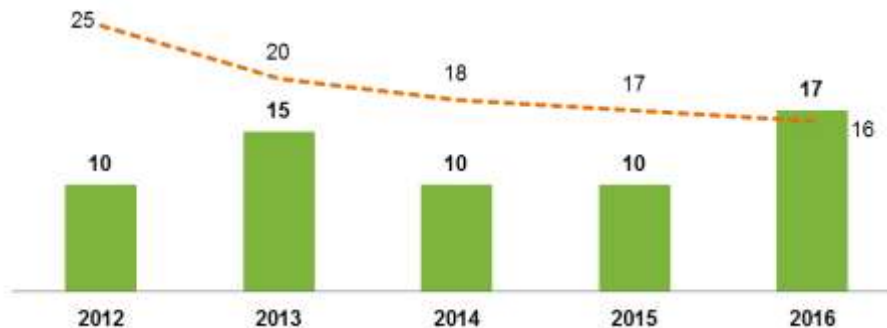
Betrouwbaarheid netten

Gemiddelde uitvalduur elektriciteit per klant (min)

- Uitvalduur over afgelopen 12 maanden gestegen
- Uitvalduur is boven onze doelstelling van maximaal 21 minuten
- Doelstelling voor komende jaren is maximaal 21 minuten

Aantal postcodegebieden met meer dan vijf storingen per jaar

- Aantal postcodegebieden met meer dan 5 storingen over de afgelopen 12 maanden is gestegen naar 17
- Dit is boven de doelstelling voor 2016 van maximaal 16 postcodegebieden.
- Doelstelling voor komende jaren wordt gewijzigd. Vanaf 2017 geldt de doelstelling dat het aantal unieke kabelnummers met meer dan 5 storingen per jaar maximaal 18 mag bedragen

Cross border leases – Basisstructuur

Basisstructuur in stappen

Bij sluiten van transactie

1. Alliander leest netten aan US Trust (headlease)
2. US Trust leest netten terug aan Alliander (sublease)
3. US Trust betaalt alle financiële leaseverplichtingen in een keer vooruit aan Alliander
4. US Trust financiert deze vooruitbetaling met eigen vermogen van de US Investor en bankschuld
5. Alliander belegt de opbrengsten van deze vooruitbetaling in een defeased structuur (off balance):
 - Deposito's
 - Obligaties

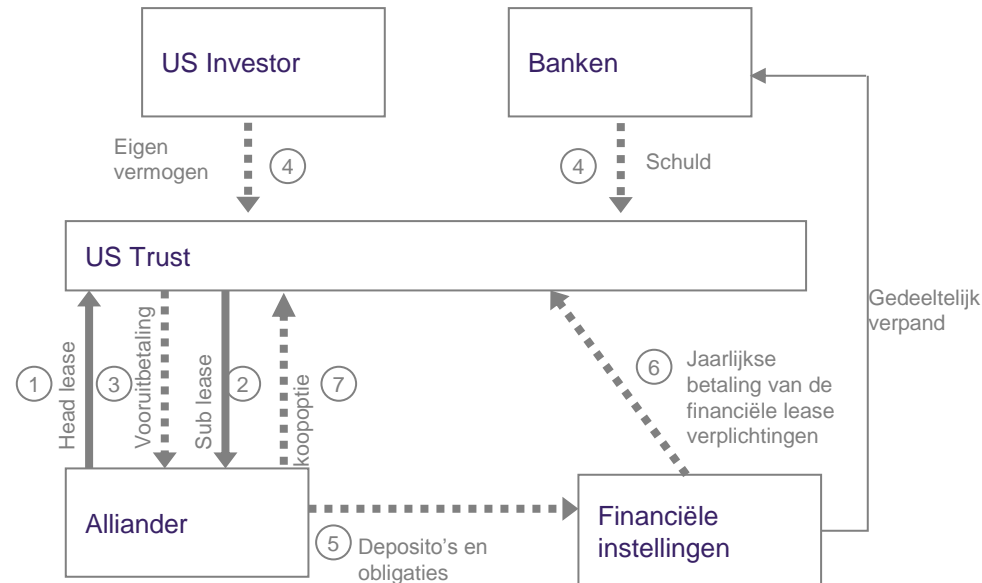
Gedurende de looptijd van de transactie

6. Rendement op de beleggingen wordt aangewend om aan de financiële leaseverplichtingen te voldoen en om een fonds op te bouwen waaruit aan het einde van de sublease de (terug)koopsum van de netten kan worden voldaan

Aan einde van sublease

7. Alliander kan de optie uitoefenen om de netten terug te kopen tegen een vooraf vastgestelde aankoopprijs

Basisstructuur

Rationale

- Netto contante waarde van uitgestelde belastingbetalingen van US investor
- Toename in solvabiliteit van Alliander door met US investor in de NPV te delen

Cross border leases – Risico's

Risico overzicht

	3 leases	3 leases
US leases	31 Dec 2016	31 Dec 2015

in USD miljoen

Equity strip risk	194	181
-------------------	-----	-----

Overzicht Letters of Credit	31 Dec 2016	31 Dec 2015
-----------------------------	-------------	-------------

in USD miljoen

Uitgegeven	-	-
Additionele L/C's bij A3/A-	140	129
Additionele L/C's bij Baa1/BBB+	24	23

Back-up facility	31 Dec 2016	31 Dec 2015
------------------	-------------	-------------

in EUR miljoen

Back-up L/C faciliteit	-	100
------------------------	---	-----

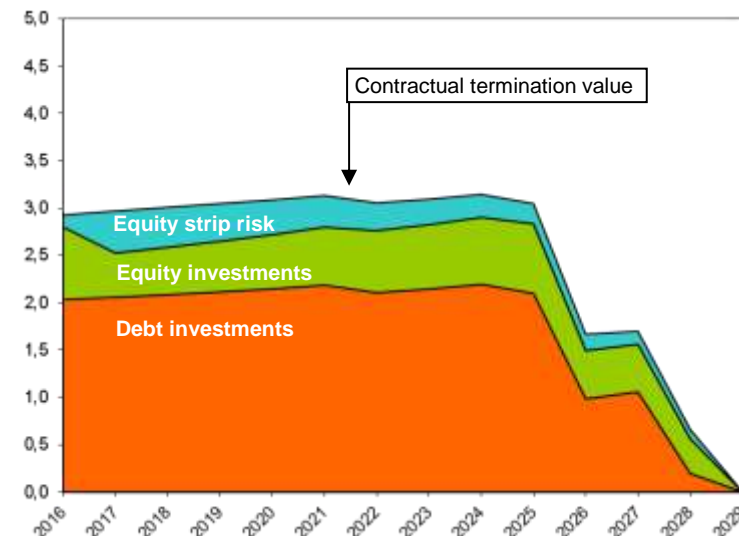
Wijzigingen in 2016

- Beëindiging van back-up L/C faciliteit vanwege wegvallen L/C behoefte bij huidige ratingniveaus

CBL gerelateerde risico's

- Verplichting tot betalen 'contractual termination value' in geval van Event of default of Event of loss
- Kredietrisico op beleggingen
- General and tax indemnities
- Het uitgeven van extra L/C's in geval van downgrade van Alliander credit rating

Contractual termination values CBL's (in USD mrd)

Contractual termination value

- Contractual termination value staat voor het bedrag dat aan de US investor betaald moet worden teneinde het aanvangsrendement van de transactie te kunnen waarborgen
- Equity strip risk kan in de tijd veranderen afhankelijk van de marktwaarde van de beleggingen ten opzichte van de contractual termination value

Alliander activiteiten in Duitsland

Strategie

- Innovatieve dienstverlener in nauwe samenwerking met onze partners in de energiesector en gemeenten, en hen te ondersteunen in het maken van een nieuwe energiearchitectuur voor netbeheer, openbare verlichting en verkeersregelininstallaties
- Toepassen van Alliander technologieën in Duitsland
- Start nieuwe telecom activiteiten met aankoop CDMA frequentie

Kerngegevens (2016)

- Omzet: €36mln en balanstotaal: € 65mln
- Activiteiten:
 - Openbare verlichting en verkeersregelininstallaties in diverse steden (60% van omzet)
 - Netbeheer activiteiten (40% van omzet)
 - Opstarten telecomactiviteiten in Keulen
- 161 werknemers (155 FTE)
- Aantal elektriciteitsaansluitingen: 15.600 (Heinsberg)
- Aantal gasaansluitingen: 4.700 (Heinsberg en Waldfeucht)
- Aantal lichtpunten: 76.400 (alle locaties)

Reguleringskader E en G

- Regulering o.b.v. toegestane inkomsten
- Reguleringsperiode: 5 jaar (gas t/m 2017 | elektriciteit t/m 2018)

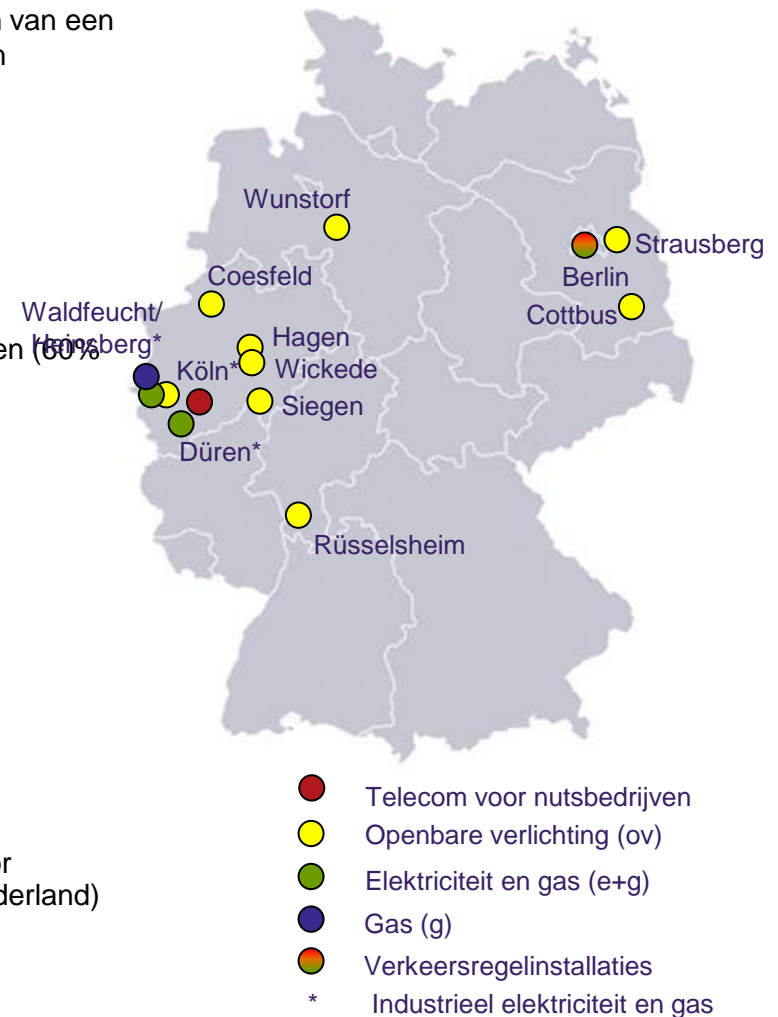
Nieuwe activiteiten 2016

- Acquisitie van twee nationale 450Mhz mobiele telecom licenties voor opzetten telecom infrastructuur (zoals CDMA telecomnetwerk in Nederland)

Investeringen

- in 2017/18 rond € 12 mln (opbouw telecomactiviteiten)

Alliander activiteiten in Duitsland

Financiële definities

Alliander financieel beleid

- **Netto schuld:** Rentedragende schulden verminderd met liquide middelen en vrij ter beschikking staande beleggingen
- **FFO (Funds From Operations):** 12-maands resultaat na belastingen gecorrigeerd voor de mutatie actieve belastinglatentie en de bijzondere posten en fair value mutaties, verhoogd met de afschrijvingen op de materiële en immateriële vaste activa en de vooruit ontvangen opbrengsten
- **Rentedekking:** FFO en het saldo financiële baten en lasten gedeeld door het saldo financiële baten en lasten gecorrigeerd voor bijzondere posten en fair value mutaties
- **Netto schuldratio:** netto schuld gedeeld door som van netto schuld en eigen vermogen

Overige

- **Solvabiliteit:** Eigen vermogen inclusief periode resultaat minus de verwachte dividenduitkering in lopend boekjaar gedeeld door het balanstotaal minus de verwachte dividenduitkering in lopend boekjaar en de vooruit ontvangen opbrengsten
- **Vooruit ontvangen opbrengsten (Egalisatierekeningen):** Dit zijn de aansluitbijdragen en betalingen ontvangen van klanten, projectontwikkelaars, en lokale en provinciale overheidsorganen voor de gemaakte kosten ten behoeve van elektriciteit- of gasinfrastructuur voor nieuwe woningbouwprojecten en industrieterreinen. Deze aansluitbijdragen en betalingen worden beschouwd als vooruit ontvangen inkomsten en worden gepassiveerd op de balans. Vooruit ontvangen inkomsten worden geamortiseerd over de verwachte levensduur van de betreffende activa. Er bestaat geen wettelijke verplichting tot terugbetaling na een eerste aansluiting van de klant. De in rekening te brengen bedragen aan vooruit ontvangen inkomsten zijn bepaald in de reguleringswetgeving.
- **Gereguleerde financiële ratio's voor regionale netwerkbeheerders** (bij decreet van Minister van Economische Zaken)
 - Investment grade rating (Min. BBB-/Baa3)
 - of
 - $EBIT / \text{rentelasten} \geq 1.7$
 - $FFO / \text{rente dekking} \geq 2.5$
 - $FFO / \text{Totale schuld} \geq 11\%$
 - $\text{Totale schuld} / \text{kapitalisatie} \leq 60\%$